

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 21458
Tarih : 20.09.2022

72311

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Süleyman SOYLU tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

Siyasi iktidarın Türkiye halklarını ayırıştırıp kutuplaştırma siyaseti, siyasi söylem ve politikaları toplumu kutuplaştırmakta, derin yaralar açmakta, ağır sonuçlar doğurmaktadır. Çeşitli kurumların yaptığı araştırmalar nefret söylemi ve nefret suçlarının Türkiye'de gündelik hayatın bir parçası olduğunu göstermektedir.

İktidarın nefret dili, kutuplaştırma siyaseti başta Kürtler olmak üzere inançları, cinsiyetleri, cinsel yönelimleri, göçmen olmaları, siyasi görüşlerinin farklı olması vb. nedenlerle ötekileştirilmelerine ve saldırılara açık hale gelmelerine neden olmaktadır. Türkiye'de nefret suçları ile ilgili kapsamlı bir yasal düzenlemenin eksikliği, ırkçı saldırılara karşı izlenen cezasızlık politikası sistematik bir biçimde bu saldırıların devam etmesine zemin hazırlamaktadır. Açıktır ki; nefret söylemi-ırkçılık konusunda başvuru kolluk kuvvetlerinin etkili müdahale etmemesi, yaşanan tüm örneklerde etkili soruşturma ve kovuşturma yürütülmemesi, bunca saldırı ortadayken ilgili kamu kurumlarının gerekli önlemleri almaması, ırkçı saldırıların, nefret suçlarının "münferit" olarak değerlendirilmesi ve cezasız bırakılması ile ırkçı saldırganların korunup adeta sırtlarının sıvazlanması ile Türkiye toplumunun bugününü zehirleyen ve geleceğini dinamitleyen siyasi bir kötülükle karşı karşıya bulunmaktadır.

Yakın tarihimizde Afyon'da Konya'da, Çorum'da, Sakarya'da Kürt işçilere yönelik ırkçı saldırılar meydana gelmiş, bazı bölgelerde Kürtler evlerini terk etmek zorunda kalmıştır.

Konya'nın Meram ilçesine bağlı Hasanköy Mahallesi'nde yaşayan, daha önce Kürt oldukları için ırkçı saldırıya uğradıkları beyanı ile şikayetçi olan Dedeoğlu ailesi korunmamış, 30 Temmuz 2021 tarihinde vahşice katledilmiş, 7 kişi yaşamını yitirmiş, evleri ateşe verilmiştir. Türkiye'de Kürtlere yönelik gerçekleştirilen ırkçı saldırı ve linç girişiminin son örneği ise 11 Eylül 2022 tarihinde Aydın ili İncirliova İlçesi Arpadere Köyü'nde Türkan ailesine yönelik olarak yaşanmıştır. Efeler ilçesinde yaşayan ve satın almış oldukları evi görmek için Arpadere köyüne giden ailenin köylüler tarafından "Kürt oldukları" gerekçesi ile köyde yaşayamayacakları yönünde tehdit edildiği, ardından köyden ayrılan Kürt ailenin içinde bulunduğu aracın önünün, kamyon ve traktörlerle kesildiği, "Köyde Kürt istemiyoruz" diyerek sopa, demir ve uzun namlulu silahlar kullanılarak saldırıldığı, aralarında 8 yaşındaki çocuğun da olduğu, 4'ü ağır olmak üzere 8 kişinin linç edilmeleri sonucu ağır yaralandığı, Semra Türkan'ın saçlarından sürüklenerek darp edildiği, taciz edildiği ve ölümle tehdit edildikleri, cinsiyetçi hakaretler edildiği ve demir sopalarla vurdukları Çakmaz'ı öldü sandıkları ve "ölünüzü alın" diyerek kaçtıkları ailenin basına vermiş oldukları beyanlarda görülmüştür. Ayrıca, başından ve vücudunun farklı yerlerinden ağır yaralanan Emrah Çakmaz yaralı olarak bir aile üyesi tarafından hastaneye götürülürken olay yerine çok sayıda köylünün araçları ile geldiklerini görmesi üzerine jandarmayı arayarak yardım istediğini fakat jandarmanın 'git hastaneye darp raporu al. Sonra hepsinden şikayetçi ol' diyerek telefonu suratına kapattığını ifade etmiştir. Darp edilen yurttaşlar arasında bulunan Semra Türkan, Kadın Destek Uygulamasından (KADES) yardım istemesine rağmen olay yerine hiçbir jandarma ve polis ekibi gönderilmediğine ilişkin iddialarda bulunmuştur.

Bu bağlamda;

- 1- Aydın ili İncirliova İlçesi Arpadere Köyü'nde Türkan ailesi ve yakınlarına yönelik olarak gerçekleştirilen saldırılar bilginiz dahilinde midir?
- 2- Güvenlik güçlerine bildirildiği halde neden kolluk olaya müdahale etmemiş, sağlık ekibi neden olay yerine geç gitmiştir, KADES uygulaması ile başvuru yapan şiddete uğrayan kadına destek gitmemesinde kolluğun rolü nedir? İlgili kurumlara açılmış bir soruşturma var mıdır?
- 3- Son yıllarda artan ırkçı saldırılara müdahale ve cezai işlemlerdeki keyfiyetin, ihmallerin sistematik olarak sürmesinin nedeni nedir?

72311

- 4- Türkan ailesinin ifadesinin avukat hakları hatırlatılmadan avukat gözetiminde olmaksızın alındığı ve tutanağa savunmalarını kendilerinin yapacağı ve avukat talep etmedikleri şeklinde yazıldığı iddiaları doğru mudur?
- 5- “Kürtlere ev yok” noktasına getirilen ırkçı tırmanışın sebepleri, altta yatan nedenler ile kolluğun müdahalesizliği ve failerin cezasız kalması arasında nasıl bir ilişki vardır?
- 6- Ağır yaralama, yol kesme, demir sopa, tüfek ve uzun namlulu silahlarla cana kast etme, taciz gibi ağır suçların işlendiği ırkçı saldırıda gözaltına alınan, tutuklanan var mıdır, var ise kaç kişidir? Yok ise neden derhal kovuşturma yürütülmemiştir?
- 7- ırkçı saldırıya uğrayan ailenin can ve mal güvenliği neden sağlanamamıştır?
- 8- ırkçı saldırganların telefonlarına kayıt aldıkları, tehditler savurdıkları, saldırı esnasında bir yerlerle sürekli yazıştıkları, mesajlaştıkları şikâyet dilekçesinde yer almıştır. Köylüleri kışkırtan, saldırıyı teşvik edenler, organize eden, cesaret verenlerin kimler olduğu araştırılmış mıdır?
- 9- Bakanlık olarak Kürt yurttaşlara yönelik organize bir biçimde gerçekleştirilen ırkçı saldırılara yönelik bir açıklamanız olacak mıdır?
- 10- Toplumda gittikçe artan nefret ve ırkçı saldırılara, şiddet kültürüne, altında yatan nedenlere ve bu artışta iktidarın etkisine dair Bakanlığınızın çalışmaları var mıdır?
- 11- Bakanlığınızca toplumsal barışı ortadan kaldıran eylem ve söylemlerden vazgeçilmesi, ırkçılığın geriletilmesi yönünde yapılan herhangi bir çalışma bulunmakta mıdır?
- 12- Nefret söylemini kullananlara yönelik cezasızlık politikalarının sona erdirilmesi ve nefret suçu mağdurlarına yönelik olumsuz yaklaşımlardan kaçınılması, kişilerin kimlikleri ve dilleri nedeniyle uğradıkları saldırıların şeffaf bir biçimde soruşturulması kapsamında herhangi bir çalışmanız olacak mıdır?